

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. J. R.**, zast. JUDr. Josefem Sedláčkem st., advokátem, se sídlem Starobranská 4, Šumperk, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Zemědělské družstvo Haňovice, IČ 00147346, se sídlem Haňovice 18, zast. Mgr. Michalem Novákem, advokátem, se sídlem Fibichova 1141/2, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2023, č. j. MZE-16009/2023-12126, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2023, č. j. 6 A 92/2023-40,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2023, č. j. 6 A 92/2023-40, **se zrušuje** .
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2023, č. j. MZE-16009/2023-12126, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 20.342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce advokáta JUDr. Josefa Sedláčka st.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalobce jakožto spoluvlastník pozemků v k. ú. R., Ch. a L., na nichž se nacházejí díly půdních bloků, podal ke Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (dále jen „Fond“) podnět podle § 3g odst. 8 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“). V něm namítl, že údaje o uživatelích jím spoluvlastněných pozemků (zemědělské půdy), jež obsahuje evidence půdy, nemají oporu v právních důvodech, a proto by Fond měl konat v souladu s § 3g zákona o zemědělství. Na základě tohoto podnětu Fond zahájil řízení ve věci aktualizace evidence půdy, během kterého všichni tři dosud evidovaní uživatelé doložili právní důvod užívání dotčené půdy. Fond proto následně vydal oznámení o neprovedení aktualizace evidence půdy ze dne 8. 2. 2023, č. j. SZIF/2023/0141775, č. j. SZIF/2023/0141776 a č. j. SZIF/2023/0141777, neboť k provedení aktualizace evidence půdy či k úplnému vynětí z evidence půdy neshledal důvod.

[2] Proti uvedeným oznámením podal žalobce námitku, kterou žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 4. 2023, č. j. MZE-16009/2023-12126, zamítl jako nepřipustnou. Shledal totiž, že k podání námítky podle § 3g odst. 6 zákona o zemědělství byli oprávněni pouze účastníci proběhlého řízení, tzn. uživatelé dotčené půdy, a nikoli žalobce. Následně k argumentům, jimiž žalobce zpochybňoval právní tituly, kterými uživatelé podle Fondu doložili oprávněnost užívání půdy, uvedl, že u žádného z oznámení nezakládají předpoklady pro jeho přezkoumání v přezkumném řízení, pro obnovu řízení ani pro vydání nového rozhodnutí.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Městského v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 23. 11. 2023, č. j. 6 A 92/2023-40, zamítl jako nedůvodnou.

[4] Městský soud ve svém rozsudku nejprve shrnul dosavadní stav věci a podání účastníků. Poté uvedl, že skutkově i právně obdobnou věcí, jejímž předmětem bylo rovněž posouzení otázky účastenství ve správním řízení vedeném na základě podnětu vlastníka podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství, se zabýval ve svém rozsudku ze dne 15. 9. 2023, č. j. 5 A 131/2020-46, a se zde vysloveným právním názorem, jenž vyčerpává i nyní podanou žalobu, se ztotožňuje. Následně citoval několik stran ze zmíněného rozsudku. Tato pasáž obsahovala popis funkce evidence půdy a poté vysvětlení, proč žalobce (vlastník, neuživatel půdy) nemohl být účastníkem předmětného správního řízení. Konkrétně to bylo tím, že se žalobce sám nestavěl do pozice uživatele půdy a nedomáhal se zápisu do evidence půdy proti jinému uživateli. Svůj podnět podal z titulu (spolu)vlastníka pozemků a ten účastníkem následného správního řízení ve smyslu § 27 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), není. Je jím pouze uživatel, neboť pouze jeho postavení (potenciál pro získání dotace) může výsledek předmětného správního řízení ovlivnit (zasáhnout). Vlastnické právo neuživatele půdy jím nijak ovlivnit nelze. Stejně tak je tomu i v případě správního řízení podle § 3g odst. 1 až 6 zákona o zemědělství. Správní řízení podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství zároveň nelze považovat za řízení o žádosti, kdy by žalobce byl z pozice žadatele účastníkem řízení, nýbrž za řízení vedené z moci úřední. To platí i přesto, že v případě podání podnětu vlastníkem pozemku má žalovaný povinnost toto řízení vést. Žalobce rovněž nemohl být považován za účastníka řízení ve smyslu § 28 správního řádu.

pokračování

[5] Podle městského soudu byl citovaným rozsudkem překonán právní názor k předmětné otázce týkající se účastenství, jenž byl jím obecněji vyjádřen v předchozím rozsudku ze dne 30. 6. 2022, č. j. 5 A 74/2020-24. Proto v této věci vycházel právě z citovaného rozsudku.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, ve které namítl vady jeho nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti.

[7] Stěžovatel nejprve vytkl městskému soudu, že do napadeného rozsudku přebíral prakticky celé odůvodnění ze svého předchozího rozsudku sp. zn. 5 A 131/2020, a to pro podstatnou odlišnost obou případů. Tu spatřuje konkrétně ve skutečnosti, že v předchozím případě podal podnět podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství vlastník pozemků, jehož vlastnické právo spadalo do společného jmění manželů, kdežto v nyní řešeném případě jej podal vlastník jakožto podílový spoluvlastník. Navíc má za to, že daným způsobem nedošlo k vyřádkování všech uplatněných žalobních námitek.

[8] Stěžovatel také rozporuje, že zmíněným rozsudkem došlo k překonání právního názoru vysloveného v rozsudku ve věci sp. zn. 5 A 74/2020. Toto své přesvědčení městský soud relevantně nezdůvodnil.

[9] Dále stěžovatel nesouhlasí s názorem, že nemohl být považován za účastníka předmětného správního řízení a že jeho výsledkem nemohl být nikterak dotčen na svém vlastnickém právu. Tento právní názor městský soud přijal, aniž by jej náležitě vysvětlil. Stěžovatel je naopak toho názoru, že vlastnické právo osoby k pozemku je dotčeno jakýmkoli zápisem do evidence půdy a obzvláště tím, který je nepravdivý. Je věcí vlastníka pozemku, kdo je v evidenci zapsán jako jeho uživatel pobírající díky tomu dotace. Vlastníka pozemku nelze nutit, aby své vlastnické právo bránil jako účastník v řízení podle § 3g odst. 1 až 6 zákona o zemědělství. Stěžovateli proto měla být přiznána pozice účastníka řízení.

[10] Stěžovatel dále namítl, že správní řízení zahájené na podnět vlastníka pozemku podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství je řízením o žádosti, neboť správní orgán nemá po obdržení podnětu jinou možnost než toto řízení zahájit. Účastenství proto mělo být stěžovateli přiznáno i vzhledem k jím podanému podnětu, resp. žádosti.

[11] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný a zcela se ztotožňuje s jeho závěry. Žalovaný předně nevidí rozdíl mezi případem posuzovaným u městského soudu pod sp. zn. 5 A 131/2020-46 a nyní řešeným případem. Odůvodnění ze zmíněného rozsudku bylo tudíž aplikovatelné i na nyní řešený případ. Podstatná je pouze skutečnost, že stěžovatel v obou případech disponoval vlastnickým právem k dotčeným pozemkům. V samotném přebrání příslušné části odůvodnění citovaného rozsudku pak žalovaný nespatřuje vadu.

[13] Žalovaný dále setrval na svém názoru, že předmětné správní řízení nemělo potenciál zasáhnout do právní sféry stěžovatele jakožto neuživatelé půdy, a proto nemohl mít postavení účastníka řízení. Stejně tak jej nemohl mít jakožto podatel podnětu, neboť předmětné správní řízení je vedeno z moci úřední. K tomu odkázal na judikaturu, důvodovou zprávu a akcentoval smysl právní úpravy. Připomněl také, že výsledek tohoto řízení nemá povahu konečného autoritativního rozhodnutí ve věci soukromoprávního sporu mezi vlastníkem a evidovaným uživatelem.

[14] Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Uplatněné kasační důvody obsahově spadají pod důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[16] Podle písm. a) zmíněného ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle písm. d) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*.

[17] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení uplatněné argumentace namítající nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, neboť platí, že teprve dospěje-li k závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, může se zabývat dalšími stížnostními námitkami (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, čj. 3 As 6/2004-105). Vada nepřezkoumatelnosti totiž představuje objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014-85).

[18] Co se týká namítané podstatné odlišnosti nyní řešené věci oproti věci vedené pod sp. zn. 5 A 131/2020, a tedy neporovnatelnosti obou případů, tak na tom se Nejvyšší správní soud se stěžovatelem neshoduje. Zásadní rozdíl mezi nimi vzhledem k řešené problematice není. V obou případech se stěžovatel jakožto vlastník a současně neuživatel pozemků (půdy) domáhal po podání podnětu podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství postavení účastníka v navazujícím správním řízení, přičemž rozporoval, že dotčený uživatel, resp. uživatelé disponují platným právním důvodem užívání. Skutečnost, že v prvním případě vlastnické právo stěžovatele spadalo do společného jmění manželů, není pro porovnatelnost obou případů nikterak relevantní. Využití názoru z předchozího rozsudku pro zodpovězení totožné stěžejní sporné otázky tedy žádná podstatná odlišnost nebránila.

pokračování

[19] K samotnému přebrání (citování) odůvodnění z předchozího rozsudku pak Nejvyšší správní soud uvádí, že z hlediska přezkoumatelnosti není obecně nutné, aby rozhodující orgán novými vlastními slovy formuloval svůj již jednou jasně vyřčený právní názor. Ačkoliv je citovaná pasáž dosti obsáhlá, což obecně není vhodné, podstatné je, že obsahuje vypořádání stěžejních žalobních námitek. Toto vypořádání je srozumitelné a stěžovatel s ním může polemizovat. Vzhledem k již zmíněné srovnatelnosti obou případů tedy Nejvyšší správní soud neshledává v dané podobě odůvodnění napadeného rozsudku vadu nepřezkoumatelnosti. K tomu navíc připomíná, že nesouhlas účastníka s právním názorem soudu nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, ve kterém je tento názor obsažen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2019, č. j. 1 Afs 184/2019-38).

[20] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnými ani jiné námitky naznačující nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Z jeho odůvodnění, které se drží podstaty věci, je celkově zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel a jak věc následně právně posoudil. Je z něj rovněž zřejmé, proč městský soud nevycházel z rozsudku ve věci sp. zn. 5 A 74/2020, ale z jím citovaného rozsudku. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám, pro které nelze takové rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). To však není z uvedených důvodů případ napadeného rozsudku. Proto důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[21] Ke stěžejní sporné otázce, zda stěžovateli náleželo postavení účastníka správního řízení zahájeného na jeho podnět podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství, uvádí Nejvyšší správní soud následující skutečnosti.

[22] Podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství, *fond může na základě vlastního zjištění nebo na základě podnětu ministerstva nebo jiného orgánu veřejné správy zahájit postup vedoucí k aktualizaci evidence půdy, popřípadě k úplnému vynětí z evidence půdy; takový postup Fond zahájí vždy, podá-li k tomu podnět vlastník pozemku, na němž se nachází díl půdního bloku. Fond vyzve dotčené uživatele k písemnému vyjádření ve lhůtě jím stanovené, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy. Odstavce 2 až 7 se vztahují na aktualizaci evidence půdy, popřípadě na úplné vynětí z evidence půdy, podle tohoto odstavce přiměřeně. Právní účinky změny v evidenci půdy provedené na základě tohoto odstavce nastávají dnem následujícím po dni, kdy Fond zahájil postup podle tohoto odstavce, nebo jestliže ze zjištěných důkazů nevyplývá, že nastanou později.*

[23] Podle § 27 odst. 1 správního řádu, *účastníky řízení jsou*

- a) *v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu;*
- b) *v řízení z moci úřední dotčené osoby, jímž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.*

[24] Podle § 27 odst. 2 správního řádu, *účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.*

[25] Městský soud v rozsudku vysvětlil, že stěžovatel nemohl být považován za účastníka podle § 27 odst. 1 písm. b) ani podle § 27 odst. 2 správního řádu, neboť rozhodnutí vydané v předmětném správním řízení nemohlo nijak zasáhnout do žádných jeho práv či povinností. Akcentované vlastnické právo k dotčeným pozemkům by mu nadále náleželo bez ohledu na podobu výsledku řízení. Účastníkem podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu pak také nemohl být, jelikož předmětné správní řízení není řízením o žádosti, ale jedná se o řízení z moci úřední. K tomu poukázal na obsah důvodové zprávy k zákonu č. 179/2014 Sb., jímž byla do § 3g odst. 8 zákona o zemědělství začleněna povinnost Fondu vždy vést předmětné správní řízení na podnět vlastníka pozemku.

[26] Nejvyšší správní soud proto prověřil obsah zmíněné důvodové zprávy. V souvislosti s řešenou otázkou se v ní uvádí, že *„[v] ustanovení § 3g se zejména: (...) zdůrazňuje povinnost zahájit řízení vedoucí k aktualizaci půdy na základě žádosti vlastníka pozemku, na kterém se nachází půdní blok, popř. díl půdního bloku, z důvodu zabezpečení ochrany oprávněných práv vlastníků zemědělské půdy.“* Dále se pak konkrétněji uvádí, že *„[v] novém znění odstavce 8 z důvodu zejména ochrany vlastnických práv, je třeba explicitně vyjádřit povinnost Fondu přezkoumat z moci úřední právní důvody užívání stávajícího uživatele za situace, kdy tyto pochybnosti vznáší přímo vlastník pozemku. Slovo „požádá-li“ se nahrazuje slovy „na základě podnětu“. Jedná se o jiný případ, než jak je presumováno v odstavcích 1 až 7 (spor 2 uživatelů); zde vlastník pozemku nemá zájem na zaevidování svého jména jako uživatele, pouze zpochybňuje právní důvod užívání ze strany stávajícího uživatele. Jedná se v praxi zejména o případy nových vlastníků, kteří neznají závazky původního vlastníka pozemku, resp. do těchto závazků vstoupili - viz § 680 odst. 2 občanského zákoníku.“*

[27] Pro úplnost je vhodné uvést, že předchozí důvodová zpráva k zákonu č. 441/2005 Sb., jímž bylo do zákona o zemědělství (tehdejšího § 3g odst. 9) začleněno původní oprávnění k učinění předmětného podání samotným vlastníkem pozemku (bez navazující povinnosti správního orgánu řízení vést), posuzovanou otázku ohledně účastenství nijak neobjasňuje.

[28] Z uvedeného není podle Nejvyššího správního soudu na první pohled jasné, zda má být na předmětné správní řízení skutečně nahlíženo jako na řízení z moci úřední, jak tvrdí městský soud, nebo jako na řízení o žádosti. Vyjasnění této dílčí otázky by přitom mohlo vést k vyřešení stěžejního sporu o účastenství. Oba zmíněné typy správního řízení se od sebe zásadně liší způsobem zahájení a primárním objektem poskytované ochrany. Podrobně se jejich odlišností zabýval i rozšířený senát v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, kde uvedl, že řízení o žádosti *„se zahajují procesním podáním oprávněné osoby, neboť jejich potřeba v konkrétní věci je vyvolána zájmem této osoby na realizaci či ochraně jejího subjektivního veřejného práva (žádost, odvolání apod.). Naopak nejrozumnější typy řízení zahajovaného z moci úřední slouží především k ochraně práva objektivního (ochraně zákonitosti). Jejich zahájení je proto v rukou správního orgánu, nikoli (eventuálního) účastníka řízení, byť nezřídka je řízení zahájeno na základě informace získané z nějakého podnětu. Takový podnět však může podat kdokoli. Podnět žádné řízení nezahajuje, má vlastně jen povahu upozornění úřadu, že mohlo dojít k porušení objektivního práva, kterým by se úřad měl zabývat. Podle odborné literatury pak „obecně platí, že oba způsoby, tzn. zahájení řízení na základě žádosti a zahájení řízení z moci úřední, nelze kombinovat, tzn. pokud je možné správní řízení zahájit jen*

pokračování

na základě návrhu (žádosti), nelze je současně zabít z moci úřední a naopak“ (viz VEDRAL, J. Správní řád: Komentář. 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012, str. 474). Jiný typ správního řízení současná nauka nezná.

[29] Z textu § 3g odst. 8 zákona o zemědělství a citované důvodové zprávy vyplývá, že předmětné správní řízení neodpovídá ani jednomu typu správního řízení tak, jak jsou standardně vnímána, nýbrž je zákonodárcem koncipováno jako jejich určitý mix. Na jednu stranu zákonodárce používá především termíny jako *podnět* či *přezkoumat z moci úřední*, jež napovídají tomu, že se jedná o řízení z moci úřední. Na druhou stranu však omezení podání „podnětu“ na speciální okruh podatelů (vlastníky pozemků), povinnost správního orgánu řízení vést a zvláštní důraz kladený na ochranu vlastnického práva, tzn. ochranu subjektivního práva, nasvědčují tomu, že jde o řízení o žádosti.

[30] Podle Nejvyššího správního soudu je v dané problematice zásadní, že primárním objektem, jenž má být podle zákonodárce prostřednictvím předmětného správního řízení chráněn, je subjektivní právo v podobě vlastnického práva. Z důvodové zprávy jasně vyplývá předpoklad zákonodárce, že vlastník pozemku může být zápisem v evidenci půdy dotčen zejména na svém vlastnickém právu, a proto také Fondus stanovil povinnost vést předmětné správní řízení. Jeho výsledek má přímý vliv na případnou změnu zmíněného zápisu, a tedy i na dotčení vlastnického práva. Byť se svou povahou jedná o soukromé subjektivní právo, tak i to může požívat ochrany ve správním soudnictví (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 As 11/2003-50), a tedy i ve správním řízení. S ohledem na tuto okolnost proto nelze předmětné správní řízení považovat za řízení z moci úřední, čemuž sice nasvědčuje dikce § 3g odst. 8 zákona o zemědělství, nýbrž za řízení o žádosti, jehož účastníkem je i vlastník pozemku podávající „podnět“, a to v souladu se smyslem a účelem tohoto ustanovení. Bylo by s ním totiž v rozporu, pokud by (při současném nastavení) vlastníku pozemku speciálně oprávněnému k podání podnětu k povinně vedenému řízení z důvodu zejména ochrany jeho vlastnického práva bylo odepřeno účastenství v takovém řízení, a tím možnost toto své právo v řízení bránit mj. i prostřednictvím opravného prostředku.

[31] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud se nemýlil, když konstatoval, že bez ohledu na výsledek předmětného správního řízení bude dotčený vlastník nadále vlastníkem svého pozemku. Dotčení vlastnického práva se však nevyčerpává vyloučením hrozby jeho zániku, jak je například známo ze stavebního řízení či řízení o prohlášení věci za kulturní památku. Potvrzuje to i zákonodárce ve výše citované důvodové zprávě.

[32] Lze tedy shrnout, že napadený rozsudek je nezákonný, neboť v něm městský soud nesprávně posoudil stěžejní spornou otázku. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl tedy naplněn.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. zrušil. Jelikož by městský soud v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného než z uvedených důvodů žalobou napadené rozhodnutí zrušit, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že povaha věci umožňuje, aby o žalobě sám rozhodl. Je si přitom vědom skutečnosti, že žalobou napadené rozhodnutí obsahuje i hodnocení věcné argumentace stěžovatele, avšak nejednalo se o důvody rozhodnutí. Proto podle § 110 odst. 2 písm. a) a § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro nezákonnost i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitým přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Žalovaný tak v dalším řízení o námitce bude stěžovatele považovat za účastníka řízení, který je podle § 3g odst. 8 věty třetí a § 3g odst. 6 zákona o zemědělství oprávněn podat námitku proti oznámením Fondu ze dne 8. 2. 2023.

[34] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že neshledal důvodným zrušit i námitkou napadená oznámení podle § 110 odst. 2 písm. a) a § 78 odst. 3 s. ř. s., neboť Fond v příslušném správním řízení se stěžovatelem jednal *de facto* jako s účastníkem. Zaslal mu jak oznámení o zahájení řízení, tak i zmíněná oznámení o neprovedení aktualizace evidence půdy, ve kterých věcně reagoval na argumentaci předestřanou stěžovatelem v podnětu i v jeho doplnění. Prvotní věcný přezkum námitkou napadených oznámení tak náleží žalovanému.

[35] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o dané věci rozhoduje, a proto musí rozhodnout i o náhradě nákladů celého soudního řízení. O náhradě nákladů řízení před městským soudem a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatel má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 věta první za použití § 120 s. ř. s.).

[36] Důvodně vynaložené náklady žalobního řízení a řízení o kasační stížnosti tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč, soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, celkově 8.000 Kč, a dále odměna a náhrada hotových výdajů zástupce stěžovatele.

[37] Odměna za zastupování byla určena podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za tři úkony právní služby po 3.100 Kč poskytnuté stěžovateli v řízení před oběma správními soudy (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a podání kasační stížnosti), tedy celkem ve výši 9.300 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za každý z těchto tří úkonů právní služby, což je celkem 900 Kč. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto byla výše odměny zvýšena o 2.142 Kč, což odpovídá sazbě 21 % z částky 10.200 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

[38] Celkové důvodně vynaložené náklady soudního řízení stěžovatele činí 20.342 Kč. Proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit tuto částku úspěšnému stěžovateli na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti, a to

pokračování

k rukám jeho zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[39] Osoba zúčastněná na řízení má v souladu s § 60 odst. 5 za použití § 120 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, jež jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Taková situace ovšem v dané věci nenastala. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl o tom, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu